

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
TUZLANSKI KANTON
KANTONALNI SUD U TUZLI
Broj: 03 0 U 021254 21 U
Tuzla, 20.12.2021. godine

Kantonalni sud u Tuzli, prilikom nejavnog rješavanja po sudiji pojedincu Predragu Krsmanoviću, uz sudjelovanje zapisničara Sadete Hadžismajlović, u upravnom sporu pokrenutom po tužbi tužioca **E.B.**, sina F., iz Ž., ..., zastupan po punomoćniku Harisu H. Salkanoviću, advokatu iz Živinica, ul. Maršala Tita broj 2., protiv rješenja tuženog **Federalnog ministarstva za pitanja boraca i invalida odbrambeno-oslobodilačkog rata** Sarajevo, ul. Alipašina broj 14., UP-II-03-37-700/20, od 18.02.2021. godine, u upravnoj stvari **priznavanja svojstva ratnog vojnog invalida**, dana 20.12.2021. godine, donio je slijedeću:

P R E S U D U

Tužba **SE ODBIJA**.

O b r a z l o ž e n j e

Protiv osporenog akta bliže opisanog u uvodu presude, kao konačnog u upravnom postupku, tužilac je dana 26.03.2021. godine, ovom sudu, putem naprijed pomenutog punomoćnika, podnio dozvoljenu i blagovremenu tužbu za pokretanje upravnog spora.

U tužbi se, između ostalog, posebno ističe: da je, dana 24.08.2020. godine, tužilac prvostepenom organu podnio zahtjev za priznavanje svojstva ratnog vojnog invalida; da je prvostepeni organ zahtjev odbio kao neosnovan, pozivajući se na odredbe člana 35. stav 1. Zakona o pravima branilaca i članova njihovih porodica; da je tužilac protiv prvostepenog rješenja podnio žalbu tuženom, navodeći da se radi o nepravilnoj primjeni pomenutog člana, i da u postupku nije utvrđeno kada je kod tužioca nastalo oboljenje, odnosno kada je došlo do pogoršanja oboljenja; da je tuženi, odlučujući po žalbi, u obrazloženju osporenog rješenja naveo da je zahtjev tužioca za priznavanje svojstva ratnog vojnog invalida podnesen 24.08.2020. godine i da je to pravo zastarilo; da je kod tužioca oboljenje utvrđeno početkom 2020. godine, kada mu je uspostavljena konačna dijagnoza, zbog čega su tuženi bili dužni utvrditi kada je nastalo oboljenje ili kada je došlo do pogoršanja oboljenja, jer od tog datuma teče zastarni rok od 3 godine, a ne od dana stupanja na snagu Zakona, koju činjenicu prvostepeni organ uopšte nije utvrđivao, a bio je dužan istu utvrditi, u čemu se ogleda pogrešna primjena člana 35. stav. 1 navedenog Zakona, a povodom čega su povrijeđene i odredbe člana 7., 8., 9., 157. 200. i Zakona o upravnom postupku („Službene novine Federacije BiH“ broj 2/98 i 48/99), te "narušen princip pravičnog suđenja koje je zaštićeno Evropskom konvencijom o ljudskim pravima a koja ima primat u primjeni nad ostalim zakonima".

Tužbom se predlaže da sud poništi osporeni i prvostepeni akt i predmet vrati prvostepenom organu na ponovno odlučivanje, a tuženog obaveže da tužiocu nadoknadi troškove za sastav tužbe u iznosu od 240,00 KM.

Tuženi je u odgovoru na tužbu predložio da se ista odbije kao neosnovana.

Tužba nije osnovana.

Nakon što je razmotrio tužbu, odgovor na tužbu i sve upravne spise, sud je ispitao zakonitost osporenog rješenja u granicama zahtjeva i razloga iz tužbe, pa je, cijeneći zahtjev,

navode i razloge istaknute u tužbi i odgovoru na tužbu, kao i sve odlučne činjenice, dokaze i podatke iz predmetnih upravnih spisa, odlučio kao u izreci presude iz slijedećih razloga:

Iz stanja u spisima slijedi da je osporenim aktom odbijena kao neosnovana žalba tužioca izjavljena protiv prvostepenog rješenja Službe za opštu upravu, društvene djelatnosti, boračko-invalidsku zaštitu i raseljene osobe grada Živinice - Odsjek za boračko-invalidsku zaštitu i raseljene osobe, broj 02/11-37-5334/20, od 28.08.2020. godine, kojim je, zbog neblagovremenosti, odbijen zahtjev tužioca za priznavanje svojstva ratnog vojnog invalida.

Iz činjenica predmeta slijedi da je tužilac, zahtjev za priznavanje svojstva ratnog vojnog invalida po osnovu oboljenja posttraumatski stresni sindrom (PTSP), prvostepenom organu podnio dana **24.08.2020. godine**, a da je prvostepeni organ zahtjev tužioca prvostepenim aktom odbio kao **neosnovan**, pozivajući se na odredbe člana 35. stav 1. Zakona o pravima boraca i članova njihovih porodica („Službene novine Federacije BiH“ broj 33/04, 56/05, 70/07, 9/10 i 90/17).

Protiv prvostepenog rješenja tužilac je izjavio žalbu tuženom, koji je osporenim aktom žalbu odbio kao neosnovanu, nalazeći da je prvostepeno rješenje u svemu pravilno i zakonito, osim što je prvostepeni organ pogriješio u tome što je zahtjev tužioca odbio zbog neosnovanosti, umjesto zbog zastare, i što se pozvao na odredbe 218.- 220. Zakona o upravnom postupku, umjesto na odredbe člana 200. tog Zakona i člana 35. Zakona o pravima boraca i članova njihovih porodica („Službene novine Federacije BiH“ broj 33/04, 56/05, 70/07, 9/10, 95/13 - Ustavni sud Federacije BiH, i 90/17).

Imajući u vidu izloženo, ovaj sud je ocijenio da nisu osnovani razlozi zbog kojih se pobija osporeno rješenje.

Naime, odredbama člana 35. stav 1. Zakona o pravima boraca i članova njihovih porodica, koje sud smatra relevantnim za pravilno i zakonito rješavanje ove upravne stvari, propisano je:
Član 35.

Prava, prema ovom Zakonu, koja se stiču po osnovu rane, povrede, oboljenja, odnosno pogoršanja oboljenja, zastarijevaju u roku od tri godine od dana stupanja na snagu ovog Zakona, odnosno od dana nastanka rane, povrede, oboljenja ili pogoršanja oboljenja.

Iz sadržaja odredaba člana 35. stav 1. Zakona o pravima boraca i članova njihovih porodica vidljivo je da prava predviđena tim Zakonom, koja se stiču po osnovu **oboljenja**, odnosno **pogoršanja oboljenja, zastarijevaju u roku od tri godine od dana stupanja na snagu ovog Zakona**, odnosno od **dana nastanka rane, povrede, oboljenja ili pogoršanja oboljenja**.

Zakon o pravima boraca i članova njihovih porodica **stupio je na snagu dana 20.06.2004. godine**, iz čega slijedi da je krajnji rok za podnošenje zahtjeva za ostvarivanje prava po tom Zakonu bio **20.06.2007. godine**, kada je istekao rok od tri godine o dana stupanja na snagu tog Zakona, iz čega dalje slijedi da su, shodno odredbama člana 35. stav 1. tog Zakona, **sva prava** koja se po odredbama tog Zakona stiču po osnovu **oboljenja**, odnosno **pogoršanja oboljenja, zastarila**, ukoliko zahtjev za ostvarivanje tih prava **nije podnijet u roku od tri godine od dana stupanja na snagu tog Zakona**, tj. ako zahtjev za ostvarivanje prava **nije podnijet do 20.06.2007. godine**.

U konkretnom slučaju iz stanja u spisima nespornim proizilazi da je tužilac zahtjev prvostepenom organu podnio dana **24.08.2020. godine**, iz čega je vidljivo da je zahtjev za ostvarivanje prava u konkretnom slučaju podnesen znatno **nakon isteka pomenutog trogodišnjeg prekluzivnog zakonskog zastarnog roka**, iz čega dalje slijedi da su, shodno odredbama člana 35. stav 1. Zakona o pravima boraca i članova njihovih porodica, **sva tužiočeva prava** koja se po odredbama tog Zakona stiču po osnovu **oboljenja**, odnosno **pogoršanja**

oboljenja, zastarila, jer zahtjev za ostvarivanje prava **nije podniet u roku** koji je propisan tim zakonskim odredbama.

Što se tiče zastarnog roka koji teče od dana **nastanka rane, povrede, oboljenja ili pogoršanja oboljenja**, sud smatra da se isti može odnositi samo na one **rane, povrede, oboljenja ili pogoršanja oboljenja**, za koje se **pouzdanom može utvrditi tačan datum nastanka**, ukoliko je **datum nastanka nastupio prije dana stupanja na snagu** Zakona o pravima boraca i članova njihovih porodica, a da se, u slučaju kada se **tačan datum nastanka ne može pouzdano utvrditi**, ili kada je **datum nastanka nastupio poslije dana stupanja na snagu** tog Zakona, primjenjuje isključivo **rok od tri godine od dana stupanja na snagu tog Zakona**, kao krajnji rok za sve zahtjeve (osim za zahtjeve koji su podneseni po osnovu odredaba člana 49. Zakona o pravima boraca i članova njihovih porodica, tj. zahtjevi ratnih vojnih invalida koji su **već stekli određena prava** po osnovu ratnog vojnog invaliditeta koja su im utvrđena konačnim rješenjem, u kom slučaju, ratni vojni invalid, sa već utvrđenim pravima, bez obzira na zastarne odredbe iz člana 35. stav 1. tog Zakona, može, **po isteku dvije godine** od dana donošenja konačnog rješenja, podnijeti zahtjev za utvrđivanje novog procenta vojnog invaliditeta u vezi sa nastalom promjenom, ukoliko to **pravo koristi** po osnovu **rane ili povrede**, odnosno **po isteku roka od četiri godine**, ukoliko to pravo koristi po osnovu **oboljenja**).

Iz tih razloga sud je neosnovanim ocijenio navode tužbe da su prvostepeni organ i tuženi bili dužni utvrditi kada je kod tužioca nastalo predmetno oboljenje i kada je došlo do pogoršanja oboljenja, jer bi se te činjenice morale utvrđivati samo u slučaju da je zahtjev podnesen **u roku od tri godine od dana stupanja na snagu** Zakona o pravima boraca i članova njihovih porodica.

Sud je detaljno cijenio i analizirao pomenute i sve ostale navode tužbe, ali je, s obzirom na nesporno utvrđeno činjenično stanje, ocijenio da oni po procesnom i materijalnom pravu ne mogu uticati na drugačije rješavanje ove upravne stvari i drugačije presuđenje, zbog čega je, na osnovu odredaba člana 36. stav 1. i 2. Zakona o upravnim sporovima („Službene novine Federacije BiH“ broj 9/05), valjalo odlučiti kao u izreci presude.

Z a p i s n i č a r:
Sadeta Hadžismajlović, s.r.

S u d i j a:
Predrag Krsmanović, s.r.

POUKA: Protiv ove presude nije dozvoljena žalba.

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 03 0 U 021254 22 Uvp
Sarajevo, 06.04.2023. godine

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu, u vijeću za upravne sporove sastavljenom od sudija Bajrović Aide, kao predsjednice vijeća, Mahić Samardžić Amele i Kovač-Grabonjić Sanele, kao članica vijeća, te Pita Minele kao zapisničara, u upravnom sporu tužitelja E.B. iz Ž., ..., zastupan po punomoćniku Salkanović H. Harisu advokatu iz Živinica, protiv akta broj: UP-II-03-37-700/20 od 18.02.2021. godine, tuženog Federalnog ministarstva za pitanja boraca i invalida odbrambeno-oslobodilačkog rata Sarajevo, ul. Alipašina 14, u upravnoj stvari priznavanja svojstva ratnog vojnog invalida, odlučujući o zahtjevu tužitelja za vanredno preispitivanje sudske odluke podnesenom protiv presude Kantonalnog suda u Tuzli, broj: 03 0 U 021254 21 U od 20.12.2021. godine, na nejavnoj sjednici održanoj dana 06.04.2023. godine, donio je slijedeću:

P R E S U D U

Zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke odbija.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Kantonalnog suda u Tuzli broj: 03 0 U 021254 21 U od 20.12.2021. godine odbijena je tužba tužitelja podnesena protiv osporenog rješenja tuženog, broj i datum navedeni u uvodu ove presude. Tim rješenjem, odbijena je žalba tužitelja izjavljena protiv prvostepenog rješenja Službe za opću upravu, društvenu djelatnost, boračko-invalidsku zaštitu i raseljene osobe, Odsjek za boračko-invalidsku zaštitu i raseljene osobe Živinice, broj: 02/11-37-5334/20 od 28.08.2020. godine kojim je odbijen zahtjev tužitelja za priznavanje svojstva ratnog vojnog invalida kao neosnovan.

Podnesenim zahtjevom za vanredno preispitivanje sudske odluke tužitelj je osporio zakonitost pobijane presude zbog povrede federalnog zakona o postupku, Zakona o pravima boraca i članova njihovih porodica, te Zakona o upravnim sporovima, predlažući da ovaj sud njegov zahtjev uvaži, te pobijanu presudu preinači ili ukine i predmet vrati na ponovni postupak prvostepenom sudu, te da tuženog obaveže na naknadu troškova postupka. U obrazloženju zahtjeva tužitelj ističe da je neprihvatljiv stav i tumačenje prvostepenog suda kojim je svoju odluku donio primjenom člana 35. stav 1. Zakona o pravima boraca i članova njihovih porodica, obzirom da je zastarni rok trebao računati od dana nastanka rane, povrede, oboljenja ili pogoršanja oboljenja. Smatra da je oboljenje tužitelja nastalo 2000. godine, što proizilazi iz ljekarske dokumentacije, pa kako je zahtjev za priznavanje svojstva ratnog vojnog invalida podnesen iste godine, to je zahtjev blagovremen.

U odgovoru na zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke tuženi organ je u cijelosti ostao pri osporavanom rješenju, s obzirom da je postupano u skladu sa pozitivnim propisima, navodeći da je utvrđeno da je zahtjev tužitelja za priznavanje svojstva ratnog vojnog invalida podnesen 24.08.2020. godine po proteku propisanog zakonskog roka (član 35. stav 1. Zakona o pravima boraca i članova njihovih porodica), pa da je time nastupila zastara, naročito jer se radi o prekluzivnom roku, nakon kojeg se ni u kom slučaju više ne može postupati po

zahtjevu za utvrđivanje svojstva ratnog vojnog invalida. Ističe se da je zakon stupio na snagu 20.06.2004. godine, pa da je time zakonski rok za podnošenje zahtjeva istekao 20.06.2007. godine. Predlaže da se zahtjev tužitelja za vanredno preispitivanje sudske odluke odbije kao neosnovan.

Ovaj sud je na osnovu člana 45. Zakona o upravnim sporovima („Službene novine Federacije BiH“, broj 9/05) ispitao zakonitost pobijane presude u granicama zahtjeva i povrede propisa iz člana 41. stav 2. ovog Zakona, pa je odlučio kao u izreci presude iz slijedećih razloga:

Iz obrazloženja pobijane presude i podataka u spisu predmeta proizilazi, da je tužitelj zahtjev za priznavanje svojstva ratnog vojnog invalida podnio dana 24.08.2020. godine, a da je prvostepeni organ taj zahtjev tužitelja rješenjem od 28.08.2020. godine odbio kao neosnovan, pozivajući se na odredbe člana 35. stav 1. Zakona o pravima boraca i članova njihovih porodica, smatrajući da je zahtjev podnesen po isteku roka za podnošenje zahtjeva propisanog citiranom odredbom. Protiv prvostepenog rješenja tužitelj je izjavio žalbu tuženom, koji je osporenim aktom žalbu odbio kao neosnovanu, nalazeći da je prvostepeno rješenje u svemu pravilno i zakonito, osim što je prvostepeni organ pogriješio u tome što je zahtjev tužioca odbio zbog neosnovanosti, umjesto zbog zastare, i što se pozvao na odredbe 218.- 220. Zakona o upravnom postupku, umjesto na odredbe člana 200. tog Zakona. Tužitelj je nezadovoljan odlukom tuženog pokrenuo upravni spor kod prvostepenog suda koji je rješavajući po tužbi tužitelja utvrdio da je pravilno ocijenjeno da je tužitelj zahtjev podnio protekom zakonskog roka od 3 /tri/ godine, zbog čega je tužba tužitelja odbijena.

Na osnovu ovako utvrđenog činjeničnog stanja jasno proizilazi da upravni organi, kao i prvostepeni sud, nisu povrijedili zakon na štetu tužitelja, kada su o njegovom zahtjevu negativno odlučili.

Naime, vezano za primjenu odredbe člana 35. stav 1. Zakona o pravima boraca i članova njihovih porodica („Službene novine Federacije BiH“ broj 33/04, 56/05, 70/07, 9/10 i 90/17) kojom je propisan rok zastarijevanja prava prema ovom Zakonu, a koji se računa počev od dana 20.06.2004. godine kao dana stupanja na snagu Zakona, ovaj sud nalazi da zastara za podnošenje zahtjeva nastupa po proteku propisanog zakonskog roka od tri godine, pa da time zakonski rok za podnošenje zahtjeva za ostvarivanje prava koja se stiču po osnovu rane, povrede, oboljenja ili pogoršanja oboljenja, ističe dana 20.06.2007. godine. Prema tome, nesporno, da je tužitelj svoj zahtjev podnio nadležnom organu dana 24.08.2020. godine, tako da je o njegovom zahtjevu negativno odlučeno imajući u vidu upravo to da je rok utvrđen tom zakonskom odredbom materijalno-pravni prekluzivni rok, koji se ne može produžavati i čijim protokom stranka gubi pravo podnošenja zahtjeva za ostvarivanje određenog materijalnog prava (pa tako u ovom slučaju i prava koja se stiču po osnovu svojstva ratnog vojnog invalida), bez obzira na razloge zbog kojih je rok propušten. Stoga, ovaj sud cijeni, da pravo koje se stiče po osnovu rane, povrede, oboljenja ili pogoršanja oboljenja, ne može potraživati nakon protoka navedenog roka, kako to neosnovano traži tužitelj.

U navedenim okolnostima konkretnog slučaja pravilno je odlučeno primjenom naprijed citirane odredbe član 35. Zakona o pravima branilaca i članova njihovih porodica, kao specijalnog zakona, pa se tužitelj bez osnova u zahtjevu poziva na proizvoljno tumačenje navedene odredbe, te onemogućavanje tužitelja u ostvarivanju traženog prava.

Iz navedenih razloga ovaj sud je primjenom odredbe iz člana 46. stav 1. Zakona o upravnim sporovima, odlučio kao u izreci ove presude.

Zapisničar
Pita Minela, s.r.

Predsjednica vijeća
Bajrović Aida, s.r.